

До уваги платників екологічного податку!

06 травня 2023 року набув чинності Закон України від 11 квітня 2023 року № 3050-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі – Закон).

Згідно із Законом перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією (далі – Перелік територій) визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку (п.п. 69.16 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Порядок, яким визначено деякі питання формування Переліку територій, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року № 1364 (далі – Постанова), пунктом 1 якої Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій делеговано повноваження із:

- затвердження Переліку територій;
- визначення складових Переліку територій,
- визначення формату запису, за яким території відображаються у переліку;
- затвердження форми переліку територій.

Таким чином, Перелік територій, затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2022 за № 1668/39004 (далі – Наказ), використовується для визначення територій активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією (далі – Території), у тому числі при справлянні екологічного податку.

Увага!

Наказом затверджено:

розділ I включає дві частини:

- території можливих бойових дій (частина перша);
- території активних бойових дій (частина друга);

розділі II – тимчасово окуповані території України.

Таким чином, для цілей справляння екологічного податку застосовується частина 2 розділу I та розділ II Наказу.

Право не нараховувати та не сплачувати за період з 1 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року екологічний податок надано платникам, у яких під час провадження діяльності на Територіях, що у 2022 році Наказом включено до

Переліку територій, виникають об'єкти оподаткування екологічним податком, встановлено пп. 69.16 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Право не нараховувати та не сплачувати за період з 1 січня 2023 року

У 2023 році, починаючи з 01 січня, не нараховується та не сплачується екологічний податок за об'єкти оподаткування, що виникають на:

Територіях, включених до Переліку територій;

земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами.

Право не нараховувати та не сплачувати екологічний податок платникам за об'єкти оподаткування, що виникають на Територіях припиняється з першого числа місяця, що настає після дати, зазначеної у колонці «Дата завершення бойових дій» відповідного Переліку територій Наказу.

Право не нараховувати та не сплачувати екологічний податок платникам за об'єкти оподаткування, що виникають на земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі якщо дата початку обстеження небезпечної території операторами протимінної діяльності настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території) та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Період, коли земельні ділянки вважаються потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття рішення органу місцевого самоврядування – сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією (далі – Орган) про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви платника податків та завершується останнім числом місяця, на який припадає одна із наведених нижче дат:

останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та/або зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення);

дата скасування відповідного рішення;

дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання,

в залежності яка з них настає раніше.

При цьому, ненарахування та несплата екологічного податку платником за об'єкти оподаткування, що виникають на ділянках, забруднених вибухонебезпечними

предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами відбувається у разі обов'язкового виконання двох умов:

подання до Органу **заяви** про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами

прийняття таким Органом рішення про звільнення від справляння плати за землю за земельну ділянку, зазначену у такій заяві.

Оскільки Кодексом встановлено, що земельною ділянкою є частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, цільовим (господарським) призначенням та з визначеними щодо неї правами (п.п. 14.1.74 п. 14.1 ст. 14 Кодексу), то рішення про визнання такої земельної ділянки потенційно забрудненою вибухонебезпечними предметами приймається виключно в частині сформованих земельних ділянок, які мають кадастрові номери.

Звертаємо увагу, що дія норми пп. 69.16 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу у 2022 та 2023 роках поширюється на платників податків, об'єкти та база оподаткування екологічним податком яких визначені пп. 242.1.1 – 242.1.3 та 242.1.5 п. 242.1 ст. 242 Кодексу.

Уточнення податкових зобов'язань з екологічного податку

1) За об'єкти оподаткування, розташовані на Територіях, включених до Переліку територій, затвердженого Наказом.

Платники екологічного податку, які до дати набрання чинності Законом у податкових періодах 2022-2023 років задекларували податкові зобов'язання за об'єкти оподаткування, які розташовані на Територіях, включених до Переліку територій, затвердженого Наказом, керуючись п. 50.1 ст. 50 Кодексу, можуть уточнити такі податкові зобов'язання шляхом подання відповідних уточнюючих податкових декларацій.

За період 2023 року податкові зобов'язання уточнюються відповідно до періодів початку та завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідних Територіях.

2) За об'єкти оподаткування, розташовані на інших територіях

Платники екологічного податку, зареєстровані (взяті на облік) за місцем розміщення стаціонарних джерел забруднення, за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів на земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами, які до дати набрання чинності Законом задекларували за 2022 та/або 2023 роки податкові зобов'язання, мають право

відкоригувати нараховані за ці періоди суми екологічного податку шляхом подання уточнюючих податкових декларацій.

Уточнення податкових зобов'язань здійснюється за періоди, протягом яких земельні ділянки, за місцем розміщення джерела забруднення, були визнані забрудненими або потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами. Визнання територій забрудненими (потенційно забрудненими) вибухонебезпечними предметами підтверджується прийняттям Органом рішення про звільнення від справляння плати за землю за земельну ділянку.

Платники Податків, які у 2022-2023 роках не декларували свої податкові зобов'язання за об'єкти оподаткування, розташовані на Територіях, затверджених Наказом, мають задекларувати відповідні податкові зобов'язання за їх наявності.

Застосування штрафних санкцій та нарахування пені

Порядок виконання у період воєнного стану платником екологічного податку свого обов'язку, зокрема, щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності встановлено п.п. 69.1 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. Відповідно до абзацу чотирнадцятого цього підпункту у разі самостійного виправлення помилок, що призвели до зниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, що припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених п. 50.1 ст. 50 Кодексу, та пені.

Тобто платники екологічного податку, які надаватимуть до контролюючих органів уточнюючі податкові декларації за звітні (податкові) періоди, що припадають на період дії воєнного стану, не нараховують штрафні санкції та пеню.
